

Szerkesztési iroda
Sepsi-Szentgyörgyön
a ref. kollegium: épület-
ben, hová
a lap szellemi részét illető
közlemények küldendők.

Kiadó hivatal:
POLLÁK MÓR
könyvnyomdája és könyv-
kereskedése,
hová a hirdetések és
előfizetési pénzek
bérmentesen intézendők.

NEMERE.

Politikai, társadalmi, szépirodalmi és közgazdasági lap.

A „Háromszéki háziipar-egylet” és a „sepsi-szentgyörgyi önkéntes tűzoltó-egylet” hivatalos közlönye.

Megjelenik ezen lap he-
ta-
kint kétszer:
csütörtökön és vasárnap

ELŐFIZETÉSI FELTÉTEL
Helyben házhoz hordva, vagy
vidékre postán küldve

Egész évre . . . 6 frt — kr.
Fél évre . . . 3 frt — kr.
Negyedévre . . . 1 frt 50 kr.

Hirdetmények díja:
3 hasábos petit-sorért, vagy
annak helyéért 6 kr.
Bélyegdíj külön 30 kr.
Nyitltór sora 15 kr.

A magyarnyelv a képviselőházban.

Ritka eset. Ezzel kezdjük meg mi is elmékedésünket, mint az ellenzéki lapok. Ritka eset, hogy a ház olyan törvényjavaslatot tárgyaljon, a hol nincs párt, hanem minden párt egy vélemény s minden vélemény egy párt. Szokatlan dolog, de úgy van A nemzet képviselői magyarnyelv, a magyar állameszme, a magyar érdekek képviselői s a hol a nemzeti nyelvről van szó, ott elnémul a pártok harca; egy szívvel, lélekkel önmagukért, önmaguk mellett küzdenek. Hogy azért a képviselőházban merültek föl hangok a magyarnyelv kötelezővé tétele ellen, azt már mondani is felesleges. A ki a „konkolyhintó” Polyt és Zay-féle nemzetiségi évickeleket a multból ismeri, az tudni fogja mindjárt, hogy ezek a szemenszedett gyöngyvirágok ott voltak elől a sorompóba azok között, a kik a magyarnyelv behozatala ellen kardot rántottak. Hanem ezek a hangok nem maradtak méltó visszatérítés nélkül. Tisza Kálmán a maga szokott élességével, finom célzásokkal rátapintott a nemzetiségiéik fájó sebére s lón nagy csendesség Izraelben.

A mi a Zay hőbortosságait illeti, a dolyfős szász hencgeit, azokkal foglalkozni nem érdemes, A ház sokkal jobban ismeri már e hányiveti üres fejt dandyt, hogysen kézzel lábball hadonázó sértegetéseire, kihívó konfidentiáira még hederített volna is.

Tisza is inkább Polyt-nak felelt. És felelete csakugyan kitünően talpraesett volt. Még az ellenzéki padok is megmozdultak a hatás alatt, a rit Tisza oldalvágásai idéztek elő. A nyugati és keleti államalakulások tekintetében adott válasza az egész ház élénk helyesléssel találkozott. Jól esik azt nekünk e helyen följegyezni.

TÁRCA.

Az első phonograf Sepsi-Szentgyörgyön.

Sepsi-Sztgyörgy, 1879. május 2.

A fonograf üdvözlé a „Nemere” tisztelt olvasóit.

Edison számos taálmányai közül láttunk mi is egyet, még pedig olyant, a mely báró de Manxnak megfagyott és ujból kiengedett trombitaszavát tárgyaló kalandjára, emlékezett. Piukovich Rezsó ur, a ki egyik legujabb szerkezetű phonograffal körutat tesz az országban, rövid bevezető ismertetés után minden oldalul — s mondhatjuk sok oldalul — „képeségeit” bemutatta az „örökhangu beszélő-gépnek.”

Erdekesnek tartjuk előadása és saját szemléletünk után mi is röviden vázolni az általános bálmulást keltett taálmány berendezését. Előre bocsátandó, hogy a készülék feltalálására azon törekvés vezette a lányszűlő amerikai; miképen lehetne a telephon által felfogott hangot állandósítani, hogy azt tetszés szerinti helyen és időben — mint raktárból előszedve — érzékelhetővé tesse.

A phonograf lényegében három részből áll. Az első rész kautsukból készült tölcser, melynek alsó része finom fémlémezzel van fűve s mint a telefontól, ezen lemezke — diafagma — a tölcserbe juttatott hanghullámok által megfelelő rezgésbe jön. Ezen rész tehát a hang felfogását eszközöli. A diafagma egy második lemezzel van parafa, vagy selyem szál által összekötve, a melynek hátán, a középpontban, acél vagy gyémánt csucs van megerősítve s ez a lemezke rezgését átviszi a készülék második részére. Ezen rész vízszintes tengely körül forgó s egyszersmind haladó mozgást végző hengerből áll, a melyre stanniol — vékony önlémez — van feszítve. A henger kettős mozgása folytán az irón szerepét vivő hegyes pecek a hengeren csavarronaltat ir le pontozott alakban. A pontok száma és mélysége a stanniol lemezen a hang erőssége és színeze szerint különböző, s hogy a pecek behatolása a stanniolba akadályozva ne le-

Sokszor elmondották már, hogy a magyarnyelvet miért kell kötelezővé tenni minden iskolánál hazánkban. Beláta azt mindenki, még a román sajtó egy egy eltévedt nyilatkozata is annak szükségessége mellett argumentált. Csak hogy N Szeben és Brassó, Román Miron és az „okos” románok sehogysen tudták megérteni azt, hogy a magyarnyelvet miért muszáj tanítani.

Pedig hát az igen egyszerű okból történik.

A magyar kezd öröködni nyelve, nemzetisége fölött

Nyelvet volt minden nemzetiségnek a széles hazában, tanítottak, papoltak, pörlekedtek azon a nyelven s mi a magyarok megtanultunk németül, hogy élhessünk hazánkban — Magyarországon. Az idegen kedvéért idegen volt a kereskedelem a közlekedés nyelve s a kis gyermek előbb tanult idegen nyelven nyafogni, mint édes anyja nyelven szóllítani édes anyját. A hajdu-böszörményi és hadházi görögkeleti valású tősgyökeres magyarnak megparancsolatott, hogy ha istent imádni akarja, tanuljon meg — muszkául.

Ugy volt „Pest-Budán a fehér holló ritkaságu magyar szót alig éttették már” s a nemzetiség csak hírből tudta, hogy Magyarországon magyarul is beszél valaki. Régóta tudták, hogy egy állam rendezett benn és hatalmas kifelé csak úgy lehet, ha népessége együtt érez és tesz. De hol lehet az egyetértés, mikor a bábeli nyelvzavarban nem érték meg egymást azok, a kiknek testvérek gyanánt kellene egymást támogatni? Midőn hiányzik az állam tételének egyik legfőbb kelléke: az a'lamnyelv?

Az az átkos „kaurnány” a mely elég merész volt Magyarországot oda emelni, hogy a

gyen a henger, a 2.mozgásnak megfelelő csavarronalt szerint barázdává van. A henger mozgását, a harmadik rész: óramű, eszközi, a mozgás egyenletességét regulator tartja fenn. A pontozott stanniollemez, a melyre tehát a bejuttatott hangok fixirova vannak, fonogram nevet visel.

A fonogram tehát a hang raktára. Ha most a pontozatot ismét az eredeti hanggá akarjuk átváltoztatni: a henger mozgása hozzuk. A stanniollemez mélyedéseibe ütőköz pecek rezgésbe hozza a finom szállal hozzáerősített külső diafragmát s ennek rezgése által az eredeti hanghullámok ujra keletkeznek; az eredeti hangok ismét hallhatókká válnak. Természetesen a megindításnál a henger csavarronaltának kezdőpontját kell mindig a pecek elé helyezni, minthogy a grafikai ábrázolás ott vette kezdetét, s a mozgásnak ugyanazon sebességgel kell történni a hang megszabadásánál, mint a fonogram előállításánál történt.

Az érdekes taálmány már is tökéletesedett s bizonyára fogják még sokat javítani, hogy megfeleljen a hozzákötött nagy reményeknek. Hangszíneze ellen kifogásokat lehet tenni, mert a tölcserrel összekötött szócsó (tubus) által már az eredeti hang impulzust szenved, s így a teljes tisztaság a reprodukált hangtól épen nem várható.

Ha ezen segítve lesz, bizonyára megérjük még azt az időt, hogy a kis városban is hallhatunk „svéd csalogány” és „diva”-hangot s a fiatal ember szerelmi esküje visszavonhatatlan kötelező erejűvé válik, mert ott van: pontokkal a stanniolon a házassági ígért; honatyáink ékes beszédeit lefekvéskor altatónak lejárathatjuk, gonosz nyelvek beszéde nem marad titokban és otthon a fonograf versenyét zsemlél az asszonyokkal; ágyudörgés, macskazene, cárpuskázás, monstre concert, mindig hallható lesz s többé nem az építészettel fogják „megfagyott zenének” nevezni, hanem a fonograf igénytelen lemezeit, s muzeumunk lesz: hires székelynők és székelyek hangképcsarnoka.

Különböen Piukovich ur kedélyes estét szerzett a közönségnek. Kézzel fogható módon magyarázta előttünk, hogy lehet majd a Patti hangját örök időkre bebalzsamozni, akarám mondani

külföld is tud már felőle valamivel többet annál, hogy ott három régi törzs eszi nyersen egymást, t. i. a „Kanassen”, „Jogassen” és „Schikossen” törzsek — azaz átkos kormány azt is átlátta, hogy magyarnyelvön hallgatni kell magyarul tudni, s előállott egy javaslattal a melyet pártkülönség nélkül magáévá tett minden párt, elismerésérette a kormánynak s elismerésérette a nemzet képviselőinek, hogy ezen, talán egyetlen esetben vállalt vette látjuk munkálni azon, hogy Magyarország magyar országgá váljék valahára csakugyan. Legyen gyakoribb ezután az ilyen „ritka eset.”

H.

* A közös miniszteri értekezletre, mely csütörtökön a felsége elnöklété alatt tartatik, csak Tisza Kálmán miniszterelnök és gróf Szapári Gyula pénzügyminiszter mentek Bécsbe.

*Ujvidékről távirják az „Ellenőr”-nek: Az ujvidéki szerb egyházköztség azon esetre, ha kegyelmet kap Miletics, elhatározta értekezletében, hogy kongresszusi képviselőjévé választja meg Mileticset. Miután pedig Miletics nem nyert kegyelmet, Polit Branovacski, Vucetics, és Gyorgyevics a „Zastava” szerkesztője, a szerb ultrák korifeusai elhatározták hogy dr. Mandics osztálytanácsost választják meg Ujvidéki kongresszus képviselőjévé.

* Bécsből jelentik, hogy a közös legfelsőbb államszámvevőszék elnöke rövid idő alatt ki fog nevezettni.

Ő felsége a király következő legf. kéziratot bocsátotta ki;

Kedves Tisza!

Több mint harminc évi uralkodásom alatt, komoly pillanatok mellett sok örömben is osztoztam népemmel! de tisztább és bensőbb örömet alig élvezhettem, mint a legközelebb mult napokban.

Népeim szeretetének köszönhetem ez örömet!

befonografizálni 100 és 1000 esztendőkre. Ez a hallhatatlanság.

Az eszme öröklétéle régóta foglalkoztatja a tudományos világot s végül is mindig akadnak darvinisták, materialis gondolkozásu vastag nyakú emberek, a kik nem hisznek benne, s az öröklétről, a hallhatatlanságról tudni sem akarnak. A fonograf előtt kalapot emel a kételkedés s alázatos bűnbánattal ismeri el, hogy igen is van hallhatatlanság. Nem csak az eszme, hanem az anyag is meg van mentve a végmegsemmisüléstől. Ne félj diva! hangod nem vesz el. Az idő durva szálakkal behálóztatja hangcsövedet, mely most a fülemle torkával vetekedik s lehet belőled egykoron vén sipító gégehangu teremtés, te akkor is megmaradsz énekesnőnek. Szeress még egy fonografot, abba énekelj bele minden áriáidat még most s 40 esztendő múlva vedd a hónód alá s járj vele concertotket adni Akkor is a magadét árulod.

A phonograf elmés bemutatója a tanároknak is ajánlotta ezt az infamis készüléket, Azt mondja — és igen helyesen, — hogy sem a tudót rontani, sem boszankodni nem kell többet rossz tanítványok miatt. A ki egy magyarázatra fel nem fogná a studiumot, azt oda állítja a phonograf elé s addig mondja vele a lurkó fülebe, a mig nolle-velle megtanulja.

Színházaknál sugó gyanánt igen jól fog szerepelni s annyiszor sug, a hánszor hívánják. Ez nem megvetendő nyereség.

Végre aztán ha a főtisztelendő ur fejfáját kap s nem mehet a templomba predikálni, felküldi egyszerűen a fonografot az egyházitól a templomba, ráteszi a szószékre s beszél olyan szépen olyan becsületesen, mint a karikacsapás.

Sok haszna lesz majd ennek a fonografnak!

Mi is beleénekelünk egy notát s a fonograf szépen visszaénekel rá, még a gikszeket is házszálmny pontossággal megjegyezte magának.

Barbarossa és a tiszteletes ur egy duettet rögtönöztek bele, hanem biz az nem sikerült, Barbarossa igen mély baszust énekel és az elrontotta az egészet. A fonograf nem jó baszista.

Tekintetes szerkesztő ur!

A „háromszékmezei tanító-testület“ kézd köre 1879. ápril 26-án Márkosfalván tartott vándorgyűlése folyamáról legyen szabad a tkts szerkesztő ur engedelméből egy pár sorban megemlékezmem becses lapja hasábjain.

A gyűlés 10 órakor vette kezdetét. Elnök Erdélyi Károly felsőnépisk. igazgató a jelenlevők lelkes eljenzéséből kísért meleg szavakban nyitotta meg vándorgyűlésünket.

A kitűzött tárgysorozat szerint Forró Ignác tartott nagyszámú hallgatóság jelenlétében, gyakorlati tanítást a helybeli községi iskola III. osztályának a földrajzból, mely a jelenlevők által teljesen sikerültnek nyilvánított.

Ezután Székely János olvasta fel jól átgondolt és ügyes összeállítással szerkesztett emlékezését Földes József körül elhunyt tagjáról s a kézd-vásárhelyi fejsőnépiskola derék szakitanitójáról, mely emlékkönyvbe irattatni és a boldogult szülőinek egész terjedelmében megküldetni határozott.

Ezt követte a k.-vásárhelyi tanítókból alakult zenede főlépése, mely egy sikerült darab eljátszával üdítetté föl és szórakoztatta a hallgatóságot mire Gyöngyösi István szavata jött, ki előadta Petőfy Sándornak „Álmodtam szépet, gyönyörűt,“ című költeményét. Fajdalom, hogy e becses lap kimértsége miatt nem irhatom le a hatást, mely a minden tekintetben sikerültnek mondható szavalt által a közönség nagy részére kellemes volt.

A zenede ismételt szereplése után Barabás Mór olvasta föl „Mikép tekintés a szülő a mai nevelés oktatást, s azt mikép támogassák.“

Igen tanuságos és köztetséssel fogadott értekezése, bírálat végett kiadatott Benkő József tagtársnak.

A tárgysort Nagy Károly köri pénztárnok ügyes jelentése zárta be. Jelentéséből nagyon sok hátrálék tünt ki, kéri a tagokat pénzbeli kötelezettségeik lerovására; mi is a gyűlés egy pár perc re való felgyűstésével azonnal megtörtént.

Felémletem még a helybeli iskolák megtekintésére kiküldött bizottság jelentését. A jelentésből az iskolaépületek egy a célnak meg nem felelő volta, mint kellőleg be nem rendezett és fel nem szerelt állapotba tünt ki.

Zárókélek ez mondatott róla: a jelenben iskolai célra használt épületekről a mellett, hogy iskolának épen nem valók, elmondható különösen a fu iskoláról, hogy egy önértzes, övét szerető, becsülő gazda még barmait sem kótné bele.

Hogy kiknek és kinek mulasztása miatt késsik a tervbe vett új iskolaház építése, azt feszegetni gyűlésünk nem akarja, de a szívhöz van egy pár szava. Kőből lehet az a sziv, mely el nem szorul, midőn egy oly penészes, bűzhűt levegőjü tanterembe belépve, lát egymás hátra szufolt halvány, sárga, beteges kinezésü gyermekserget, kiknek jelentékeny része e mellett még bizonyosan testi félszégsgben is szenvedhet a rossz tanterem és hiányos berendezés miatt. Bizony kemény kőből lehet az a sziv, a humanitás és; a célszerü felszerelésekben filléreskedni nem szabad, mivel az emberiség érdeke magasabb érdek, mint a rossz tanterem és a rosszul szerkesztett iskolai butoroknál meggazdálkodható pár forint.

Végül Baló László az Eötvös-alap céját az eddigi működésének sikerét előadva, meleg szavakban hivta fel a tagokat saját érdekükben annak pártolására. Megelégedéssel fogadtatt, s többen ígértet tettek a Jótékony célu alapra való belépésre.

Az indítványok sorából érdekesnek tartom felémíteni azon indítványt, mely felhívja a köri gyűlést: irassék a tkts. tanfelügyelő urhoz, mint a közgyűlés elnökéhez, hogy a központi választmányt hívja össze, s ez által nyisson utat a közgyűlés megtartására. Ez indítvány egy pár jelentékenyebb hozzá szólás után elfogadtatt és elnök megbízottat, hogy azt a tkts. tanfelügyelő urral rövid idő alatt tudassa.

Ezután a jövő gyűlés helye és ideje tüzetik ki.

Befejezésül a k.-vásárhelyi tanító dalárda egy egészen sikerült indulót énekel, melynek elhangzása után elnök meleg szavakban mondott köszönetet, egy a márkosfalvi intelligencia jelen volt érdeklődőinek, mint a tagtársaknak a gazdag programm tárgyalásán végig huzódott élénk érdeklődésükért.

Volt közebed, melyen magyar emberek sokása szerint csak úgy toastirozunk. Az elvégzett munka sikere kedvre gyujtott és megnyugtalt!

A gyűlés napján este a k.-vásárhelyi tanítók által az Eötvös-alap javára táncgal egybekötött hangverseny rendeztetett. A hangverseny minden tekintetben jól sikerült: már kezdete előtt jóval a terem szufolásig megtelt válogatott közönséggel. A szereplések közül kiemelendő Székely János érdekes és tanuságos felolvasása e „diphtingis“-ról; a Baló és Gyöngyösi által énekeltt „kettős dal,“ mely összhangzó dallomossága által viharos tapsokra ragadta a jelenvötteket. A hangverseny 33 frtot végelmedezett.

Vajha ezutáni gyűléseink is ily érdekesek és eredményükben annyira tanuságosok lennének mint volt a márkosfalvi! Közli

Jelenölt.

En és a királyné nagyon megvagyunk hatva az őszinte szeretet és hü ragaszkodás ezen önzés-telen nyilvánulása által. Egyesek és egyletek, testületek, községek és hatóságok, minden ország képviselői részéről, a lakosság minden nemü rétegeikből, az őszinte öröm megható bizonyítékai s a legszívélyesebb üdvkivánatok lettek Elénkbe tárva.

Büszke vagyok és boldog egyszersmind, ezen birodalom népeit saját nagy családomal tekinthetni, melynek e napokban Minket környező szeretetében hatását látjuk a mennyei áldásnak mely 25 év előtt egybekelésünk alkalmával frigyünkre az ol-tárnál esedtünk, s melyet a Mindenható kegyelmétől eddigi családi boldogságunk és szeretett gyermekeink javára, valamint a haza üdvére tovább is remélünk.

A zajos ünnepélek elmúltak, de ezen napok hálás emléke soha sem fog szívünkben elhalni. Személyesen és élő szóval a milliók csak keveseinek köszönhetünk, hirdesse tehát ön még mindenütt és mindenkinék legbensőbb és legszívélyesebb köszönetünk.

Kelt Bécsben, 1879. évi április hó 27-én.

Ferenc József, s. k.

A bolgár fejedelem választásáról érkezö hitek mind arra mutattak, hogy végre is Battenberg herceg fog a bolgár trónra kerülni. Ezt megerősíti a „Pol. Corr.“ berlini levelezője is. „Battenberg hg megválasztását — ugymond — itt meglehetősen bizonyosnak tartják Battenberg hg Oroszországnak jelöltje, s hogy a trónt elfogadja, valószínű. A herceg, ki mint német testőrhadnagy Potsdamban van, bejárta Bulgáriát és ismeri a népet, nem lesz tehát ott idegen. A német udvari körökben Battenberg hg kedvelt egyén, de azon tapasztalatok után, melyeket a román trónon ülő német fejedelemmel szereztek, Berlinben nem számítanak arra, hogy Battenberg megválasztása a német befolyást növelje, a mire különben nem is törekvesznek.“

Az országházról

Spizza bekebelezésének kérdése nem támasztott a képviselőházban nagyobb vitát, mint a minőt a kebelezendő terület megérdemelt. Simonyi Ernő ugyan megkísértette, hogy a kis kérdésnél az eurpai nemzetközi jogot feje tettejére állítsa: tagadván a kongresszusok azon jogát hogy idegen fejedelmek területéről rendelkezzenek, s elfelejtvén hogy ez a jog a szintén képviselt török fejedelmek beleegyezésén alapult; és hogy a kongresszus sokkal több földet adott vissza a töröknek mint a menyit netán tölle elvett és pedig visszaadott oly földet melyet az a háboru jogán — egy Simonyi Ernő által is valószínűleg elismert jogcimen — elveszített.

Az egyesült ellenzékttől Szilágyi Dezső ur utasította vissza a törvényjavaslatot, mint fölöslegest: ismert szarvas okoskodásával bebizonyított, hogy vagy ez a javaslat felesleges, vagy a berlini szerződés becikkelyezésének niacs értelme. A dolog pedig úgy áll, hogy a berlini szerződés becikkelyezésének is van értelme, meg ez a javaslat sem fölösleges. [Egyik az azon törvényhozási intézkedéseknek melyek a berlini szerződés végrehajtására — annak becikkelyezése után is, sőt épen annak alapján — szükségesek. Mert a berlini szerződés átadhatta e területet monarchiáknak, és mi elfogadhattuk azt a szerződést becikkelyezése által de hogy ama területnek minő államjogi helyzete legyen monarchiáknak, azt nem a berlini szerződés mondja meg, ha mindjárt ott véletlenül és igen helytelenül meg is van említve Dalmácia: hanem szükséges, hogy eziránt külön törvényes intézkedés történjék.]

A törvényjavaslat azután elfogadtatván, a magyar nyelv népisokali oktatásáról szóló javaslat vétetett tárgyalás alá. Baross Gábor ur mint előadó rövid, de tapintatos, a tárgy fontosságához és méltóságához illő beszéddel ajánlotta azt elfogadásra Sem ő a gyanusitast, sem a ház ötnegyedöráig tartó beszédét, melyet erre Zay Adolf ur ikövetett, meg nem érdemelték, E fiatal százsz képviselő ma nem szorított a képviselőház fizikai türelmének kimerítésére; erős próbára tette erkölcsi türelmét is, ir-parlamentáris gyanusitásokkal tamadván meg a törvényjavaslat támogatóit. Miltót s kifejezésének nyersége által annál súlyosabb rendreu, asitást kapott értök a ház elnökétől.

Zay urat parlamentális életünk egy régi általános becsült alakja váltotta fel a szerb Sztójkovic Péter, meleg, hazafias szavakkal üdvözölvén a javaslatot, s még inkább fellépésének ténye, mint sem szava: által bizonyítván az ellene emelt vádak alaptalanságát.

Utána Polyt ur a szokottnál több mérséklettel szölt a javaslatához. Ő képzett és szellemes ember a ki érdekesen mozog circulus vitiözusában, melyből kár, hogy nem vezet ki ut semmi irányban. Ma is állított fel egy tudós, de félszeg megkülönböztetést arra nézve, hogy mi a „nemzet“ fogalom nyugaton és mi keleten? Menjen el a képviselő ur Oroszországra, ha még nem volt ott, és kérdezze meg, hogy ott concedálnak-e Polyt urnak „nemzeteket“ a „nemzet“ helyett az államban; és tanítják-e az orosz nyelvet az iskolában? — Beszölt aztán Polyt ur a belgiumi flamandokról, de elfelejtett beszélni a szerbiai oláhokról, kik ott a lakosságnak mintegy harmadát képezik, s a kinek

iskoláiban a szerb nyelv, nem kötelezett tárgy, hanem egyszerűen hivatalos tannyelv. Erre nézve meg is kapta a választ Polyt ur a miniszterelnök urtól.

Romániából.

— Saját levelezőnkttől. —

Plojest, 1879. ápril 28.

Kedves barátom!

Egy jól rendezett és remekül sikerült magasztos ünnepély leírására fogom fel gyenge tollamat. Lehet, későn jövök, s avatottabb toll meglezött már; mentsem ki azonban az a körülmény, hogy kötelességeim Bukurestről Pitestre szölitottak s csak tegnap este tértem haza íróasztalom mellé.

Örökre szívembe véssédott azon boldog percek, boldog órák emléke, melyeket ápril 24-én Ő felségeik ezüstmenyegzője napján Bukurestben átélvni szerencsém volt.

A ki nem akarja megérteni azt, hogy miként szereti a magyar hazáját, mint szereti alkotmányos királyát s királynéját, jöjjön ki a külföldre s tapasztalni fogja, hogy a magyar külföldön is magyar s szíve minden dobbanása hazáját s alkotmányos királyáé.

Nem akarom részletezni, hogy a két magyar egyház az ev. ref. és a rom kath. versenyeztek abban, hogy minél fényesebben ünnepeljék meg a magyar nemzetet és a magyar királyi házra nézve egyiránt boldog napot, csak a bukuresti „magyartársulat“ által rendezett ünnepélyre hívom fel röviden a „Nemere“, t. olvasói figyelmét.

Miután a „Bukuresti Híradó“ derék szerkesztője Vándori Lajos által írott és remekül kiállított hódolati feliratot ugyancsak Vándori az oszt. nagy követnek egy jól sikerült lelkes beszéd kíséretében a „magyar társulat“ több tagból álló küldöttsége élén átnyujtotta, este 7 órakor enquette gyűlést össze, mondhatni csaknem kivétel nélkül a bukuresti magyarok az oszt. consularatus s a bukuresti hírlapirodalom képviselői.

A banquetet a bukuresti vagy 24 tagból álló katonai zenekar nyitotta meg, a pohár köszöntök sorát Vándori, hatalmas beszédben éltetvén felségek királyunkat s Erzsébet királynénkat, mely után hosszú sora következett a ponárköszöntőknek Stadler cs. kir. consul a magyarokért Hübsch az összes katonai zenekarok főigazgatója az oszt. nagy monarchiáért tartottak tüzes és lelkes toasztokat Beszéltek még a „Timpul“ szerkesztője, a bukuresti magyar társulat elnöke, a ref. egyház főgondnoka, pénztárnoka, s többen szakadatlan sorban s jól átgondolt beszédben egész éjjeli 12 óráig, midőn a fiatalság táncra kerekedett.

Azok szívébe kik ez ünnepélyen részt vehettek, örök betűkké lesz bevésve annak emléke.

Vándori Lajos kinek az ünnepély rendezéséből az oroszlan rész jutott s a „bukuresti magyar társulat“ fényesen megmutatták egy most mint a szegedi csapás alkalmával a külföld előtt is azt, hogy miként képes a magyar szeretni hazáját.

Együtt érez vele fájdalomban és örömben szereti szívvel, tettel, buzgalommal és lelkesedéssel. Éljenek!

Láng Károly.

A bolgár fejedelem választás.

Tirnova ápril 29. Fejedelem választó gyűlés ma nyitattik meg. Első sorban a választási módozatot fogja megállapítani. Javaslat tétetett az iránt, hogy a fejedelem választás zárt ülésben ejtessék meg, mely javaslatkiállítással bír a sikerre. Battenberg herceg jóllétségre legkedvezőbben áll.

Kelet-Ruméliából érkezett hitek nem nagyon kedvező fogadtatást jösnak Alekó basának. Állítólag agitációk folynak a törökök bevonulásának erőszakkal leendő megakadályozása és Alekó basa elkergetése iránt.

Tirnova ápr. 29. Dondukov-Korzakov herceg az új nemzet gyűlést nagy tetszéssel fogadott beszéddel nyitotta meg, melyben közölte a cár azon kívánását, hogy orosz alattvalót ne válasszának fejedelemnek és az exarchát ajánlotta elnöknek. A török biztos kivételével valamennyi biztos aláírta a jegyzőkönyvet és azután Dondukovval együtt visszavonult. A gyűlés az exarchát választotta meg elnöknek megalakította a tisztviselő kart és ezután zárt ülésben azt határozta, hogy Battenberg herceget választja meg fejedelemnek.

Tirnova, ápr. 29. Battenberg, herceg I. Sándor néven közfelkiállítással megválasztatot Bulgária fejedelemének.

Jagócsy Péterffy József értesítője a hazi iparról.

Vége.

Nem azt értem ez alatt, hogy minden főur ezerekkel segítse a szobán forgó mozgalmat, vagy hogy vallás felekezeti különbség nélkül minden tagja a pápi rendnek erejét meghaladó áldozatokat hozzon, — hanem azt, hogy a főúri rend érdekelje magát behatóan a hazi ipar fejlődéséért, mi azonos a hazi ipar segítésével.

Ezen érdeklődés azután meggyőződést teremt ennek kifolyása lesz a segítség, és pedig nem csak anyagilag, hanem erkölcsileg is. Adni fog mindenki annyit, amennyit adhat, és meggyőződése jónak lát. Ezt ma nem teszi, mert a kérdést figyelmére nem méltatta.

Még nagyobb tevékenységet fejthet ki a pap-ság utmutatása, magyarázata, és befolyása által. Nem kell mindenkinek annyit tenni, mint a már egyszer említett tudós főpap Ipolyi Árnold, püspök tész, kit meggyőződése mellett még nemes szenvedély is kísér e téren, hanem tenni kell valamit, s ha e tiszteletre méltó hatalmas és befolyásos osztály minden tagja csak egy pár téglát ad, hatalmas templomot építhetünk a hazi iparnak vagy mondjuk ki egyenesen: a közművelődésnek, vallássósságnak és jólétnek.

És így sorban véve, elmondottam volna, hogy e téren, a kormányának, a törvényhozásnak az egész társadalomnak van mit tenni. Ha mindenki megteszi magát, akkor az úgy ezrek által támogatattatik, s a nép rövid időn beléjta és megtanulja az önségely nagy horderejét, alkotó hatalmát.

Mielőtt e sorokat beznám, legyen szabad meg vissza térni arra, hogy miért fektettünk már kezdetben, és fektettünk öröröl órára nagyobb súlyt a nőiipar tanítására és fejlesztésére? —

Felelve erre, sikerül talán a közfigyelmet oly egy dolgot iránt felbresszenem, melynek véghetetlen nagy hordereje minden gondolkodó ember előtt könnyen megfogható s egészen világos lesz.

Menjen akárki végig az európai művelt államokon és vizsgálja behatóan, hogy mily állapotban van a növevelés akár a német birodalomban, akár Francia- vagy Olaszországban, Svájcban vagy Belgiumban, Angliában vagy Svéd és Norvégiában azt fogja találni, hogy kivéve a tulgazdag nőket meg azokat, kikhez hasonló selejt mindenütt található a világban, — azt fogja találni, hogy ama erős polgári osztály leány gyermekei (nálunk ugy nevezett miveltebb osztály) meg azután a nép leányai mind, de mint tanulnak valami oly munkát, melylyel szerezni tudnak. — Ösmerek igen sok várost Németországban melyekről azt mondják gazdag városok, ilyenek például Nürnberg, Reutlingen, Ettlingen, Chemnitz; Plaun, sat. ezekben úgy mint a többi kisebb és nagyobb városokban, a nők 50 százaléka ha többet nem, de annyit meg tud szerezni; mennyi saját piperéjére kell.

De a legnagyobb rész forma szerint dolgozik és szerez; a nagy kereskedő ugynevezett "factort" tart, ki városról városra jár, mintakát osztogat és munkát rendel: ezt teszi a gyáros is, és sok száz ezer forint áru munka készül egy kerületben, mely az emberek gyári készítményeinek háziipari foglalkozásából került ki.

És mi ebből a legfőbb haszon? Talán a megérdemelt munkabér? Nem. A legnagyobb haszon az, hogy emelkedik a közérkölciség, a tatarékosság és a munka vérré válik, a nők háziasak, engedelmesebb lesznek, a család összetart, a szülők iránti tisztelet meg nem sértezik, szóval a jólét és megelégedés útik fel tanyájukat.

S most tekintsünk itthon szét. Nálunk hiányzik az erős polgári osztály. Van egy főúri azután birtokos és közép osztály meg a nép.

Nem beszélék a főúri osztály leány gyermekeiről itt, hanem arról a középosztályról, mely áll a vidéken lakó kisbirtokos, tanító, jegyző s ilyféle az értelmiséghez tartozókból, a műveltebb városi iparosokból s a nagyszájú magán-és köztisztviselőkből.

Ezeknek leánygyermekei — nem tévedek ha azt mondom — hogy két harmadnyi számban utalva volnának a szerzésre.

De erre nem tanították. Nálunk a varróné oly alarendelt szerep, hogy számtalan elszegényedett asszonyt kik kisebb-nagyobb városban, kik szégyenlenek munkát vállalni, először mert alig tudnak egyebet mint valami fenyűzési munkát s félnek a megrendeletéstől, másodszor azért, mivel dolgozni annak, ki egykor úri jólétben élt, szégyennek tartatik.

Azt, hogy hazánkban ez idő szerint ama átméleti korszakot éljük, midőn a középosztály polgári osztálylává alakul át, megiehet hogy sokan nem veszik észre, de azt, hogy egy család a másik után tönkre megy, azt igenis látja mindenki. — Ezt nem gátolja meg semmiféle kormány, semmiféle intézmény, ez a mult időkben elkövetett mulasztások jutalma.

Ily viszonyok között, vajjon nem szükség-e arról gondoskodni, hogy a középosztály leány gyermekei hasznos munkába nevelve szerzésre taníttassanak? Hogy a mely nemzetnek női elsatnyulnak, azon nemzetet nem menti meg semmi a végelpusztulástól.

El fognak pedig azok satnyulni, kik szerezni, dolgozni nem tanulnak, mert megjő az idő itt is úgy mint megjött más államokban, hogy a nők munkája a nemzeti vagyonosodás egyik főtényezőjeként szerepel. Talán már itt is van az az idő, midőn az ilyen szerepre volna hivatva, de fájdalom, ma ezt hazánkban a női munkásság nem képes kitölteni.

Nem ösmerek tehát nagyobb feladatot, melyet a társadalomnak karöltve a kormánnyal és törvényhozással kell teljesíteni, mint a nők munkára neveltetését. S nem követ el senki nagyobb vétket a nemzet ellen, mint aki azon képzeldokkőhöz csatlakozik, kik a nők egyenjogúsításáról álmodoznak.

Ezen nézetek vezettek engemet, midőn a hazi ipar terjesztésére alakult első egyesületet arra birtam, hogy első női ipar tanítóknak képezdését felállítsa, mely ma — köszönet azoknak, kik tervem létesíteni engedték — nemcsak egy páratlan intézet a maga nemében, de az országnak hitem és meggyőződésém szerint nagy szolgálatokat teend.

Ha a nőegyletek, melyek ma minden áldozatkészségük s legnemesebb hajlamaik dacára is legnagyobb részt felelték téves uton haladnak, a vevénék magukra az egyes törvényhatóságokat, városokat s részben az országot illető munkarészt, ezen kérdéssel foglalkoznak és hatalmas eszközökkel a nőiipar emelésére és terjesztésére hatnának, segítsen és előmozdítván a nőiipar tanműhelyek létesítését, akkor egy évitzed alatt oly eredményeket mutatnánk fel, melyeknél kihatóbbat egy állam fejlődésére és emelkedésére egy államférfi sem tud előidézni.

Szükségesnek tartottam ezeket elmondani. Érzem jól és tudom, hogy e néhány sor csak egy töredékét képezi annak, mit e tárgyról mondani lehetne és kellene, de azok, kiknek e sorok irattak, — hiszem — hogy megértették a szándokot, átértették azt, amire törekedni felfogásom szerint a legszentebb hazafiúi kötelesség.

Meghívás

A sepsi-sztgyöngy önkéntes tüzoltó-egyesület 1879. május hó 11-én, azaz vasárnap d. u. 3 órakor rendes közgyűlést tart.

Tárgyai: 1877 és 1878. évi számadásokról az igazgatóságnak a felmentés megadásá és az egyesület alakítása. Eyszersmind felhivatik az egyesület minden tagja, hogy az ülésre teljes szerelással jelenjenék meg.

Az 1879. áprilhó 27-én tartott rendkívüli közgyűlésből.

A parancsnokság.

K Ü L Ö N F É L É K

— **Május hónapja** Háromszék megyében a gazdaközönség nagy örömeire elég kedvező időjárással köszöntött be. A csaknem viharzerű áprilisi szelek a talajt kiszáritván, a mezeli munkálatok alá elkészült porhanyó föld kinálkozott a mult napokban. Az ültetvényezés és vetés után csendes eső hull, hogy a csirászt elősegítse. A gyümölcsösök dus virágu fáit napos időben esernyi méhráj döngi körül. Aggodalmakra szolgáltatott okot, hogy az almafák hajtásait millió száma lepik el a levelészek, a gyorsrügy és virág fejlődés azonban csillapította a nyugtalanságot. A későbbi hajtásu fák mindenesetre megszínlik az apró lények kíméletlen pusztításait.

— **A fonograf** bemutatja magát városunkban. Piukovich Rezső ur ugyanis, ki hazánk több nagyobb városait beutazta Edison ez új találmányával, mely világszerte oly nagy bálumatot keltett, városunkban is bemutatva a készüléket. Csütörtökön este egy kisebb körű, férfiakból álló társaság előtt, pénteken d. u. a helybeli tanintézetek előtt tett kísérleteket a fonograffal, este pedig nyilvános előadást tartott a városház nagytermében. Minden alkalommal kedélyes magyarázatokkal kísérte a készülékkel tartott mutatványait, melyek elmondhatjuk, meglepő szépen sikerültek. A beszéd, ének, zene, nevetés, stb. a maga természetességében kis árnyalati különbséggel vissza lett adva híven e gépen. Lapunk más helyen részletesebben szól a fonografról, itt ez alkalommal még csak elismérésünket és köszönetünket fejezzük ki Piukovich urnak a ki szíves volt bennünket ez új találmánnyal megismertetni.

— **Halálozás.** Kilyéni Székely Károly f. hó 1-én temettetett el Kilyében életének 60-ik évében. A boldogult felett a templomban Vas Dénes kilyéni és Révay Lajos s-sztgyöngyi lelkész végezte az isteni tiszteletet. Az előbbi egy imát mondott, az utóbbi pedig egy szépen kidolgozott, megható gyászbeszédet. A sírnál Horváth László megyei főjegyző mondott istenhozzadót. A beszéd élénk színekben vázolta az elhunyt életét. Egyike vala ő azon honfi társainknak, kiknek azon érdemet juttatá a sors, hogy ifjúságukban előkészték ama kort, mely Magyarország legdicsoőbb korszaka vala Székely Károly egyik országgyűlési képviselője volt e megyének 1846-ban Kolozsvárt, hol mint a szabadelvű párt egyik fiatal és tevékeny tagja megalapítá tekintélyes társadalmi állását, melyet mindvégig függetlenül és önzéstelenül tartott fenn. A temetésen jelen volt Háromszék megye értelmi közönsége nagy számmal, künn volt a ref. kolle-

gium testületileg, melynek dalárdája pár alkalommal gyászdalat énekelte el.

— **Öngyilkosság.** Özv. Balogh Józsefné, a mint mondják családhi kellemetlenségek miatt elkeseredve, kiment a Sugás nevű, városunk közelében fekvő, s ott az úgy nevezett „gözlőbe,” mely szabad szerszavát fejleszt ki, öngyilkossági szándékából bement. A mérges gázból egy belélegzés elég volt arra, hogy a szerencsétlen asszony életét örökre kioltta. Holttestét a barlangban csak másnap találták meg. Ez az eset is talán elég intő példa volna arra, hogy minden felügyelet nélkül egészen szabadon nyitva ne hagyják az ily halálos gázzal telt barlangot.

— **Vizbefut.** Kányádi József, sepsi-sztvány 18 éves ifju, f. hó 2-án valószínűleg vízmerítés közben megcsuszott s a kutba zuhant. Holttestét húzhatták ki csak a szerencsétlennek.

— **Album a királyné számára.** Az uralkodófi szesze tagjai, kik a Károly Lajos főherceg palotájában rendezett ünnepi színjátékban közreműködtek, minap! lefnykőkezették magukat, hogy az összegyűjtött fotográfiákat egy albumba a Felségének: Erzsébet királynénak ajánlják.

A király nyilatkozata. A „N Fr. Presse” egyik munkatársa meglátogata a Bécsben időző Alekó basát, s a vele folytatott társalgásból többi közt ezt jegyzi fel: El akartam már menni, midőn Alekó basa visszatartoztatott s így szolt: „Nem jöjjen el, a míg el nem mondom, hogy mily mély benyomást tettek reám az osztrák nép tüntetései. Ritka nyilatkozatai ezek az uralkodó és a monarchia iránti egyértelműségnek. Ép oly maradó hatással voltak reánk összes diplomatákra, kikkel beszélni alkalmam volt. Midőn szerencsés voltam a császárt látni, nem tettem, hogy szerencsés ne kívánják neki népe szeretetének e számos nyilatkozatához. Kegyesen megköszönte s hozzáveté: „Reám is mély benyomást tettek az utóbbi napok s higye meg nekem. semmit sem akkorog megkíséreltetlenül hagyni, hogy népeimet boldoggá tegyem úgy a mint ők szeretetök és hűségök jeleivel engem boldoggá tettek.”

— **A gödöllői hódoló küldöttséget** a király igen kegyesen fogadta. Fridl Lipótnek küldöttséget vezetőjének üdvözlő szavaira a Felsége így felelt: „Mindig szerettem Gödöllőn lenni: valóban jól érzem ott magamat, hol a Királyné és Valéria főhercegnő is oly szívesen időzik.” — A küldöttségben Lankó gödöllői földműves s az ottani református község kurátora is részt vett.

— **Altisztek lakomája** A királyi pár ezüstmennyegzője alkalmából a városban szolgálatban levő őrmesterek tizedesei, körülbelül százan a „Tyukketrec” című sugáru vendéglőben minap lakomát rendeztek. — Taffler őrmester nyitotta meg a felköszöntök sorát a Felségére, a legfőbb hadurra és a királynéra, mint a sebesült katonák hegyes védnökére emelve poharat. Alexis őrmester a trón örökösét éltette mint édes atya erényeinek is örökösét. Dussal őrmester B. Edelshelm-Gyula főhadparancsnokot, mint a katonaság mintaképét a társaság őjfélleg volt együtt.

— **Komáromi választás.** Pulai Kornél, szabadelvű 474 szavazattal, a függetlenségi Zichy Ernő gr. 294 szavazata ellenében 180 szótöbbséggel Komárom város képviselőjévé megválasztott.

— **Szegeden és Hódmezővásárhelyt** borzasztó vihar volt. Hódmezővásárhelyről vész hírek érkeztek, küzd az árral. Szegeden az alföldi vasutat ujra megrontá az ár, a pilotagenál hajókat tört szét s a munkásoknak a menekülést megnehezítette.

— **Az erdélyi birtokrendezés tárgyaiban** tanácskozó enquete megállapodott, hogy a tagosítást kérelmezők az eddigi egy harmad helyett egy ötödöt bírájk a közösi birtoknak s ez ötödöbe minden testület birtoka beszámíttassék. Az értekezlet továbbá a kombinált jogi és közgazdasági eljárás fentartása mellett nyilatkozott.

— **Az alföldi vízkárosultak javára** f. hó 14-én Hosszafaluban zártkörű táncgalomban rendezett, melynek tiszta jövedelme 60 forint volt. Felül fizettek: Ernest Ilka 5 frt. Gross Frigyes 3 frt. Vallinger József 3 frt. Magyarósi Ferenc 3 frt. Szentvány Gyula főispán 2 frt. Kőpe Samu János 2 frt. Effeni 1 frt 73 kr. Henter Gábor 1 frt 73 kr. Bede Dániel 1 frt, 73 kr, Tompa Gábor 1 frt Bitay Sándor 1 frt. Brandschoss Frigyes 1 frt. Török Samuné 1 frt. Szonda Péter 1 frt. Bede Imre 1 frt. Biró Sándor 1 frt. Jancsó János 1 frt. Lajos Mózes 1 frt. Kiss Árpád 1 frt. Prokupeck József 1 frt Gimbesán Demeter 1 frt Kovács András 1 frt Foris Mihály 50 kr Szász Jozsef frt. 25 kr Urdea György 1 frt. Kovács Samu 5 kr, Mikes István 5 kr, Russ János 73 kr, Kupcsay János: 73 kr, Fogadják a szíves felül fizetők a rendező bizottság hálás köszönetét.

— **A sepsiszentgyöngyi „Székely-Mikó” tano-** dában a szegedi árvíz-károsultak javára adakoztak a tanulók részéről:

I. k. osztály. Tóth Lajos 1 frt, Jancsó Lajos 20 kr, Vellmann Ferenc 20 kr, Hadnagy Pál 15 kr, Ágoston Károly, Antalfi Ferencz, Bajka Mór, Balázs Gyula, Bartha Gyula, Gál Sándor, Hadnagy Vince, Imreh Károly, Izsák Dénes, Lengyel József, Miklós Antal, Péter Károly, Salamon Árpád, Szabó Gyula, Vida Ignác, Sikó Imre, Márk Imre, 20—20 krt, Kónya Elemér, 7 kr, Balog Sándor, Bartha

Samu, Fülöp Sándor, Gál György, Gál Zsigmond, Lucai Sándor, Máksai Béla, Nagy Imre, 5-5 krt, Bartha Károly, Dedreczi Dénes, Gyárfás Ferenc, Gyárfás István, Hadnagy Benedek, Kovács Ferenc, 4-4 krt. — II. k. osztály. Deák Benedek, 30 kr, Damokos Mihály, Forró Károly, Ehrnberger Ferenc, Benkó Árpád, Gazda Benedek, Kovács Pál, 20-20 krt, Borbáth Gerő, Hollánda Pál, 15-15 krt, Antal Lajos, Bajkó György, Bajkó Lajos, Bartha Albert, Barths Damokos, Beder Sándor, Fejes Aron, Gidófalvi Antal, Grossz Viktor, Kovács Lajos, Lucai József, Márkos Dénes, Nagy Márton, Péter Gergely, Rákosi Béla, Szabó József, Teleki Vilmos, Török Lajos, Ujvárosi Damokos, Végh Endre, 10-10 krt, Márkos Imre, Mátis Géza, Szabó Elek, Ehlend József, 8-8 krt, Jancsó Árpád, 7 kr, Bartók Ignác, Bogyó Sándor, Bartos Imre, Bójtke Lázár, Csia Albert, Damokos Sándor, 5-5 krt. — III. k. osztály. Melik István, 50 kr, Guidó János, 40 kr, Joó Imre, 30 kr, Szabó István, 20 kr, Gaal József Joós Elek 15-15 krt, Oprish András, 12 kr, Német András, Izsák Gábor, Gaal Domokos, Göröcsön Lajos, Tankó István, Kölce Dénes, Barabás Lőrinc, György Antal, Veres Sándor, Fülöp András, Kolca István Benkó Albert, Bedő József, Pünkösti György Dónáth Sándor, Barabás Andrács, Bernád Lajos, Szakács András, Jakó Károly, Bogdán Károly, Kis Gyula, Barti Géza, Pótsa Sándor, Petke Gyula, Dedán Albert, 10-10 krt, Magyarósi Gyula 8 kr, Farkas Miklós, Kálnoki S. 5-5 krt. Vége köv.

— IV. közlemény. A Szegeud város árvízkarosultjai javára előlirhoz begyűlt adakozásokról. Béli Tiivadar bodolai iskolaszéki elnökötől 35 frt 90 kr, K. Vásárhely város polgármestere beküldött K-Vásárhely város (képviselő testülete) közönségtől 200 frtot, Kovács Dániel pénztárnok gyűjtése 34 frt, Olvasó-egylet Baló László gazda által 1 taller és 130 frt 90 kr, Takarékpénztártól 50 frt, Növeglet Török Bálintné által 50 frt. Az ev. ref. egyház saját pénztárából 100 frt. Dr. Reiner Dániel ur gyűjtése 108 frt 26 kr. Hankó Iván aljegyző ur gyűjtése 13 frt 35 kr. Molnár Dénes városkapitány ur gyűjtése 36 frt, Sáska Antal a csizmadia társulat részéről gyűjtött 4 ezüst huszast és 71 frt 10 kr. A közmívelődési egylettől 31 frt 82 kr. Ifj. Jakab István ur gyűjtése 25 frt 76 kr., összeesen 893 frt. 9 kr. 1 taller és 4 drb ezüst huszas I. II. III. közlemény összegével együtt 1918 frt 28 kr. Sepsiszentgyörgyön, 1879. ápril 30-án — P o t s a József, főispán.

Érték- és váltó-árjolyam a bécsi cs. kir. nyilvános úzsdén május 2.

Magyar aranyjárdék	91.65
" kincstári utalványok I. kibocsátás	—
" " " " " II.	119.40
" keleti vasut II. kibocs. államkötv.	80.50
" " " " " 1876. évi államkötv.	70.50
" " " " " vasuti kölcsön kötvény	106.75
" " " " " földtehermentesítési kötvény	85.75
Temesvári " " " "	81.25
Erdélyi " " " "	79.25
Szólódézmaváltsági " " " "	87.—
Osztrák egys.-államadósság papirban	35.75
" " " " " ezüstben	65.50
" " " " " aranyjárdék	66.—
:80. államsorsjegy	77.30
Osztrák nemzetibankrészevény	120.50
" " " " " hitelintézeti	8.03
Magyar hitelbank	248.10
Ezüst	—
Cs. kir. arany	5.55
Napoleon'd'or	9.85
Német birodalmi márka	57.00
London	117.05

Felelős szerkesztő: Málk József.

Kiadótulajdonos: Pollák Mór.

Berkecz János

bádagos

ajánlja a n. é. közönség szives pártfogásába ujonan berendezett üzletét.

Ez üzletben csinos kiállítással, tartós minőségben készítettnek különféle

torony- és házfedelek, csatornák és hiuablakok

fehér- vagy fekete pléhből.

Pakfong- réz- és fehér bléhből

diszmvékek, konyhaeszközök, utcalámpák dus választékban igen jutányos árban kaphatók.

Különféle GÁZMÉRŐK négy mérővel. u. m. 1 de lit. 2 de lit. 1/2 lit. és 1 literre alkalmazva pontosan készítettnek.

Különféle nagyságu

takarektűzhelyek

jótállás mellett olcsó árban kaphatók.

Régi elavult házfedelek, csatornák, toronyfedelek olcsó árban kijavittatnak s általában minden e nembe vágó cikkek jutányos árban megszereshetők.

Lakása Sepsiszentgyörgyön, csikiutca 301 szám a. a Weinberger-ház szomszédságában

2-6

Iroda- áthelyezés.

Van szerencsém t. ügyfeleim és a nagyérdemű közönség tndomására hozni, hogy

ügyvédi irodámot

f. évi Szentgyörgy-naptól kezdve a sétatéren a Wellenreiter-féle laktelekkel szemben levő saját házamban helyeztem át.

Nay Károly.
ügyvéd.

Arverezés.

Kovácszna község tulajdonához tartozó Pokolsár nevet viselő hidegfürdő a hozzátartozó kerítéssel jelen év május 4-én d. e. 9 órakor három évre arveres utján haszonbérbe fog adatni. A feltételek a község-házánál megtekinthetők.

Kovácsznán, 1879. ápril 25-én.

Deák Albert,
közs. jegyző.

ifj. Deák Károly,
közs. jegyző.

Finom DIOFA-FOURNIROK

olcsó árban kaphatók

PAPP FERENC

butorgyárosnál Brassóban

Ugyanott egy jókarban levő csinos

ruganyos kocsí

jutányos árban eladó.

Ertekeketni PAPP FERENC,

butorgyárossal.

(Brassó, klastrom utca 2)

Szőpség!!

A arcszín fiatal üdesége!

Felülmulhatlan és nélkülözhetlen szappannak bizonyult be és általánosan elismertett hölgyek és urak által a kitünő párisi Dr. LEJOSSE-féle

SAVON RAVISANTE

ez a legjobb és leghirnevesebb mosdószappan a világon; a ki egyszer megkísérettette, az soha többé nem használ más szappant.

A hatás biztosítottatik.

— Egy darab ára 50 kr. —

Felülmulhatlan bőrszépítő szernek lett a hölgyvilág által általánosan elismerve a hivatalosan megvizsgált, kitünő ártalmatlan valódi

Ravissante

Dr. LEJOSSE-től Párisban.

Ezen világhírű bőrtisztító szer valamennyi szépséget szer között leghirnevesebb és leghatásosabbnak bizonyult szeplők, napégés rézesség, sárga foltok, valamint minden bőrtisztatlanság biztos eltávolítására.

A RAVISANTE az arcszínnek feltünően szép halvány rózsaszínű, bársonyszerű fiatal üdösséget ad, a bőrt és kezeket vakító fehérségüvé és gyöngéddé teszi, hűsítő és felüdítőleg hat s gyöngéddé bőrt szerez, a legkésőbbi öregségig

Budapesten valódi minőségben kapható. Török József gyógyszerész úrnál királyutca 7. szám. Sepsiszentgyörgyön Ötves Pál és Betegh Bálint urak gyógyszerüzében.

Központi szétküldési raktár: Schwarck Henrik-nél; (Budapest, múzeum-körút 41. sz.) 37-50

Umrath és társa Prágában,

gazdasági gépgyárasok ajánlják solid kivitel, nagy munkaképesség és tiszta cséplés által előnyösen ismert specialitásait:

Kézi- és vonó erőre berendezett cséplő gépekben,

1-8 ló- vagy ökörerőre berendezve, szállítható vagy álló minőségben. Továbbá különböző nagyságban gyártunk szilárd szerkezetű

Tisztító-malmokat, szezskavágókat, daramalmokat stb.

Illusztrált árjegyzékeket minden nyelven bérmentesen küldünk. 2-20

A KRASSOWSKY-féle

temetkezési üzlet

Brassóban, negyutca 481. házszám alatt szabad kézből, Brassóbóli elutazása miatt eladó; szintén külön eladó egy legújabb állásu

gyászkocsi

három gyönyörű diszitékkel.

Az üzlet jövedelme es feltételeiről bővebb felvilágosítást, kaphatni, a tulajdonosnál.

El nem adhatása esetében szükségeltetik egy üzletvezető, ki némileg kereskedői tapasztalattal bir, 400 forint évi fix és 2%, forgalmi prov. fizetéssel 300 forint cautio mellett.

Pályázati határidő május 20-ika 1879.

1-3